

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ТРЖИШНОМ НАДЗОРУ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о тржишном надзору садржан је у члану 97. став 1. тач. 5, 6, 16. и 17. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06 и 115/21).

Према наведеним одредбама Устава, Република Србија уређује и обезбеђује систем контроле промета робе, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, систем у области економских односа са иностранством, организацију, надлежност и рад републичких органа и друге односе од интереса за Републику Србију у складу са Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Основни разлог за доношење Закона о изменама и допунама Закона о тржишном надзору јесте потреба за иновирањем хоризонталног законског оквира којим се обезбеђује висок ниво заштите свих аспеката јавног интереса, као што су здравље и безбедност у најширем смислу, здравље и безбедност на радном месту, заштита потрошача, заштита животне средине, јавна безбедност и заштита свих других аспеката јавног интереса.

Спровођење овог закона је од суштинског значаја за правилну заштиту наведених аспеката јавног интереса и заштиту поштене конкуренције у словима слободног протока усаглашене и безбедне робе. То подразумева и модернизацију правног оквира за обављање активности тржишног надзора и предузимање одговарајућих мера тржишног надзора у складу са начелом пропорционалности, објективности и независности надлежних органа тржишног надзора који овим законом добијају одговарајућа овлашћења за ефикасан и делотворан тржишни надзор онлајн и офлајн у оквиру своје материјалне и територијалне надлежности. У том контексту, овај закон даје добру основу за даље институционално јачање надлежних органа тржишног надзора који спроводе законодавством ЕУ за хармонизацију услова за трговину непрехрамбеним производима на које се то законодавство односи и представља даљи корак у усклађивању са правним оквиром ЕУ за усаглашеност производа и тржишни надзор. Закон се доноси са циљем да обезбеди делимично усклађивање са Уредбом о усаглашености производа ЕУ 2019/1020, имајући у виду и друге прописе ЕУ из пакета за трговину производима, као што је Уредба о међусобном признавању робе којом се законито тргује у другим државама чланицама ЕУ 2019/515 и ставља ван снаге Уредба (ЕЗ) 764/2008.

Доношење овог закона предвиђено је четвртим, најновијим ревидираним Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА), као и Стратегијом и Акционим планом за хармонизовано подручје.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И

ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Члан 1.

Овим чланом дефинише се значење нових појмова у контексту измењених и допуњених одредби Закона о тржишном надзору, а пре свега појмови привредних субјеката који нису били раније дефинисани као што је нови појам пружаоца услуга испуњења налога, који се појављује као нови привредни субјект битан за обављање онлајн продаје, па самим тим представља и битног субјекта у вези са спровођењем активности тржишног надзора.

Овим чланом предефинишу се одређени појмови са циљем усклађивања појмова са Уредбом о усаглашености производа и тржишном надзору ЕУ 2019/1020, као што је појам „омогућавање доступности на тржишту“, „овлашћени заступник“, „дистрибутер“, „ризик“, „производ који представља озбиљан ризик“, „корективна радња“, „добровољна мера“ и уводе други нови појмови чије значење се дефинише у контексту примене овог закона, као што је појам „онлајн интерфејс“, „неусаглашеност“, „пружалац услуге информационог друштва“.

Члан 2.

Чланом 2. овог закона, врши се усклађивање области тржишног надзора са делокругом рада министарстава у складу са Законом о министарствима „Службени гласник РС“, бр. 128/20 и 116/22.

Поред тога, прописује се да ће Министарство надлежно за послове трговине, преко Сектора тржишне инспекције, обављати послове у везу са представљањем координиран систем тржишног надзора, што подразумева да ће послови координације и унапређења међусектоорске и међународне сарадње у области тржишног надзора, који се сада обављају у Сектору тржишног надзора, бити допуњени и пословима представљања Националне стратегије тржишног надзора и на тај начин ће обухватити све задатке Јединствену канцеларију за везу.

Члан 3.

Овим чланом врши се допуна постојећих одредби члана 6. важећег закона тако што се утврђују задаци привредних субјеката и њихова улога у ланцу испоруке, што се ближе дефинише допуном четири нова члана, и то чл.ба-бг, што је веома значајна новина јер се уводе нови облици пословања привредних субјеката чији задаци раније нису били дефинисани. Ово, са једне стране даје већу шансу оснивању нових облика пословања који за сада нису идентификовани на нашем тржишту, а са друге стране уређује захтеве за законито пословање тих и свих других привредних субјеката у ланцу испоруке производа онлајн и офлан у вези са испуњењем прописаних захтева за усаглашеност и безбедност производа.

Члан 4.

Овим чланом се уводи обавеза доношења опште националне стратегије тржишног надзора сваке четврте године која има за циљ да промовише доследан, свеобухватан и интегрисан приступ тржишном надзору и спровођењу прописа из члана

3. важећег закона, при чему се разматрају сви сектори обухваћени тим законодавством и све фазе ланца снабдевања производима, укључујући увезене производе и дигиталне ланце снабдевања.

Члан 5.

Овим чланом врши се допуна одредби о обавезама органа тржишног надзора и утврђује њихова обавеза да када одлучују о томе које провере треба да изврше, које производе треба проверити и у којој мери, имају обавезу да примењују приступ заснован на ризику и да при том узимају у обзир могуће опасности и неусаглашености повезане са производом, активности и радње под контролом привредног субјекта, информације (евиденције) о привредном субјекту у погледу претходних неусаглашености, процене ризика које спроводи орган надлежан за царински надзор, притужбе потрошача и друге информације примљене од других органа, привредних субјеката, медија и других извора који би могли да упућују на неусаглашеност.

Поред тога, овим чланом утврђују се активности и нова овлашћења надлежних органа тржишног надзора, укључујући она која се претежно односе на онлајн тржишни надзор, а која до сада нису била утврђена ни једним законом за све органе тржишног надзора.

Члан 6.

Овим чланом мења се рок са три на четири радна дана за пуштање у слободан промет производа чије је пуштање задржао царински орган у складу са законом.

Члан 7.

Овим чланом се усклађује назив министарства надлежног за послове привреде са важећим Законом о министарствима.

Члан 8.

Овим чланом уводе се новчане казне за прекршаје привредних субјеката који не извршавају своје задатке прописане овим законом, при чему се не искључује њихова одговорност за неиспуњење обавеза прописаних другим законима. Овде се тежиште ставља на испуњењу захтева за сарадњу са органима тржишног надзора и поступање по захтевима за доставу докумената, информација и података, неопходних за проверу усаглашености и безбедности производа на које се закон односи.

Члан 9.

Овим чланом прописано је да Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Србије.